

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยกำหนดสิทธิและหน้าที่ทั้งของรัฐและประชาชนเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 43 ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และบุคคลที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่เปรียบเสมือนผู้ที่ได้รับการวางรากฐาน โดยบทบาทของการศึกษาในระบบโรงเรียนให้มีความรู้ มีทักษะ และมีคุณธรรม จริยธรรมนั้นขึ้นกับสถานศึกษา ครูผู้สอนรวมทั้งกระบวนการบริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการที่เป็นหัวใจสำคัญต่อการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 5)

สังคมไทยในปัจจุบันตกอยู่ในกระแสวัตถุนิยมและบริโภคนิยม โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ประเทศขาดความพร้อม ขาดภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และทำให้สังคมเกิดวิกฤตการณ์ มีปัญหาหนี้สาธารณะที่ภาครัฐไม่สามารถระดมทรัพยากรในการบริหารด้านสังคมได้อย่างทั่วถึง จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการของเอกชนในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หลุดพ้นจากปัญหาเหล่านั้นจำเป็นต้องหาวิธีการแก้ไข อันเริ่มด้วยเรื่องการพัฒนาคุณภาพของคนไทยในด้านการศึกษา เพราะเมื่อคนไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงก็จะทำให้สังคม มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

การจัดการศึกษาของประเทศไทย ในส่วนของเอกชนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งในการให้บริการด้านการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ส่วนที่รัฐไม่สามารถจัดการได้หรือจัดได้ไม่เพียงพออันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรของรัฐ ในปีการศึกษา 2542 เอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ร้อยละ 15 สำหรับการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนก็มีขยายตัวเพิ่มมากขึ้นและนับวันการศึกษาเอกชนจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นเนื่องจากบทบัญญัติทางกฎหมายนั้น เอื้อต่อการให้ภาคเอกชนลงทุน ด้านการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้จากมาตรา 43-46 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนไว้เป็นการเฉพาะ โดยให้เอกชนมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการสถานศึกษา เอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา รัฐต้องให้การสนับสนุนทางด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีและสิทธิประโยชน์อย่างอื่น ที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาของเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งสร้างเสริมและสนับสนุน

ด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐาน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544, หน้า 3)

ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่มีเป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เต็มศักยภาพ และตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 1) ได้กำหนดงานบริหารโรงเรียนไว้ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้า เป็นไปอย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตร

จากแนวนโยบายการจัดการศึกษาเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544, หน้า 21) ได้ระบุคุณภาพการศึกษาไว้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การบรรลุผลในการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้านให้แก่บุคคล ดังนั้นการให้โอกาสกับเด็กและเยาวชนทุกคนให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง นับว่าเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมขั้นพื้นฐานได้

การบริหารโรงเรียนเอกชนให้ประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ปกครองนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะการจัดรูปแบบการบริหารจัดการรวมถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลักนั้นก็คือ การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาที่จะต้องให้ตอบสนองต่อสังคม และกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนทุกแห่งจะต้องจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพ โดยเฉพาะระบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544, หน้า 1) ในฐานะเป็นองค์กรทางการศึกษา มีหน้าที่ต้องให้การศึกษาที่ดีที่สุดมีคุณภาพ และมีมาตรฐานแก่ประชาชนผู้แสวงหาการศึกษาเพื่อพัฒนาตัวเอง พัฒนาคุณภาพและอาชีพชีวิตจะต้องสร้างความมั่นใจเชื่อถือ ศรัทธาแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและประเทศชาติ การศึกษาเอกชนจึงมีบทบาทสำคัญที่ได้สร้างสรรค์และพัฒนาประชากรส่วนหนึ่งของประเทศ ให้มีความรู้ความสามารถโรงเรียนเอกชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 21 โรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนจากงานวิจัยของสุทธิพันธ์ ผ่องอักษร (2540, บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มักคาดหวังว่าโรงเรียนเอกชนจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางกรอ่าน การเขียน และการคำนวณ โดยเน้นวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และส่งเสริมวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการสอนของครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า

การบริหารจัดการศึกษาดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของงานวิชาการของโรงเรียนถ้าโรงเรียนดำเนินงานทางวิชาการผิดพลาด ก็จะทำให้พิจารณาได้ว่าโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จในงานวิชาการก็จะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง หรือชุมชน จำนวนนักเรียนก็จะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งหมายถึงความอยู่รอดของโรงเรียนด้วย เพราะโรงเรียนจะต้องรับภาระการบริหารทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญตามที่ รุจิรี ภูสาระ, และจันทร์ธานี สงวนนาม (2545, หน้า 7) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับภาระการบริหารทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญ อันประกอบด้วย 4 M's ได้แก่ คน (man) เงิน (money) วัสดุสิ่งของ (material) และการจัดการเรียนการสอน (management) เพื่อให้เกิดผลดีต่อนักเรียน ชุมชนและประเทศชาติ จึงต้องมีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียน มีคุณภาพ มีความรู้ คุณธรรมจริยธรรม เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางด้านวิชาการ โดยการหาแนวทางในการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน การนิเทศภายในและการแนะแนว การวัดและประเมินผลการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนันตรโรจน์ (2535, หน้า 15) ได้รวบรวมความสำคัญของการบริหารงานในความรับผิดชอบของสถานศึกษา โดยแยกออกเป็น 7 งาน การบริหารงานวิชาการมีอัตราส่วนถึงร้อยละ 40 ซึ่งจากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญมาก และจากผลการทดสอบแห่งชาติ (National Test : NT) ของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2548 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังแสดงไว้ในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (National Test : NT) ของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2548

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (National Test : NT)						
ช่วงชั้นที่	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	สังคมศึกษา	เฉลี่ยร้อยละ
1	43.44	39.48	46.74	-	-	43.22
2	47.82	40.08	41.75	40.51	-	42.54
3	45.85	32.80	41.28	30.63	41.89	38.33
4	47.67	36.64	41.79	43.05	53.38	44.49

ที่มา : (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3, 2549 ข.)

จากข้อมูลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยนี้อยู่ในเกณฑ์ต่ำซึ่งควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน อันเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็นต้นนี้ชีวิตถึงความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานสำคัญและเป็นหัวใจของการบริหารงานทั้งหมด

สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ เป็นเป็นภารกิจหลักของการจัดการศึกษาทุกช่วงชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชน ถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เพราะงานวิชาการเป็นงานที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการศึกษาให้มีพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมที่เหมาะสมกับวัย มีความรู้คู่คุณธรรมที่จะดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทยอย่างมีศักดิ์ศรีและภาคภูมิใจ สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีทักษะที่จะแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะเบื้องต้นในการประกอบอาชีพ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลพอที่จะรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสังคมโลก มีจิตสำนึกที่ถูกต้องทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีความมุ่งมั่นในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของไทย จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนเอกชนและปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการดังกล่าวเห็นความสำคัญและต้องการศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 เพื่อจะได้ทราบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนและของครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนและนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขการจัดการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 โดยจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และอัตราส่วนครูต่อนักเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้อง สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพ และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน การพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน ภายใต้การกำกับดูแลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 5 ด้าน คือ หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน การนิเทศภายในและการแนะแนวการศึกษา การวัดผลและประเมินผลการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (รุจิรี ภูสาระ, และจันทราณี สงวนนาม, 2545, หน้า 59)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอนโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 21 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 523 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 63 คน ประกอบด้วยผู้ได้รับใบอนุญาตผู้จัดการ และครูใหญ่ ครูวิชาการ 84 คน ประกอบด้วยหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายชั้นที่ 1-3 และครูผู้สอน 376 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3, 2549)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (วิลโล ทองแผ่, 2541, หน้า 17) ที่มีระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 231 คน คือผู้บริหาร 63 คน ครูวิชาการ 84 คน และครูผู้สอน 84 คน ทำโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

3.1.1 สถานภาพในการปฏิบัติงาน

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครูวิชาการ
- 3) ครูผู้สอน

- 3.1.2 วุฒิการศึกษา
- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - 2) ปริญญาตรี
  - 3) สูงกว่าปริญญาตรี
- 3.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน
- 1) ต่ำกว่า 10 ปี
  - 2) 10-15 ปี
  - 3) มากกว่า 15 ปี
- 3.1.4 ขนาดโรงเรียน
- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก
  - 2) โรงเรียนขนาดกลาง
  - 3) โรงเรียนขนาดใหญ่
- 3.1.5 อัตราส่วนครูต่อนักเรียน
- 1) 1 : 18 - 1 : 22
  - 2) 1 : 22 - 1 : 28

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยสังเคราะห์ ขอบข่ายงานวิชาการตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด (รุจิร ภูสาระ, และจันทร์ภาณี สงวนนาม, 2545, หน้า 59) 5 ด้าน คือ

- 3.2.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
- 3.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน
- 3.2.3 ด้านการนิเทศภายในและการแนะแนวการศึกษา
- 3.2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
- 3.2.5 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพที่พบหรือที่เป็นอยู่ในการดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพที่พบหรือที่เป็นอยู่ อันเป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

3. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานหรือดำเนินงานด้านวิชาการของผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน ตามขอบข่ายของงานวิชาการ 5 ด้าน ต่อไปนี้

3.1 หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ เนื้อหาบทเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ซึ่งคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

3.2 การจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการสอนที่ผู้สอนได้จัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการสอน จัดเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมของการเรียนเป็นอย่างดี มีการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนโดยวิธีการต่าง ๆ และครูผู้สอนควรจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

3.3 การนิเทศภายในและการแนะแนวการศึกษา หมายถึง กระบวนการชี้แนะ แนะนำให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครูเพื่อที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร และการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการแนะแนวการศึกษา เป็นการช่วยเหลือ แนะนำครูให้สามารถปฏิบัติการสอนและรับรู้เทคนิคต่าง ๆ นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดหมายของหลักสูตร

3.4 การวัดผลและประเมินผลการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่จะทำให้ทราบผลและสภาพที่แท้จริงของนักเรียนว่า มีผลการเรียนอยู่ในระดับใดควรปรับปรุงแก้ไข หรือส่งเสริมสนับสนุนและให้ครูได้ปรับปรุงเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการติดตามตรวจสอบเอกสารการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และที่สำคัญการวัดผลและประเมินผลการศึกษาจะเป็นเครื่องชี้คุณภาพของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาด้วยว่าบรรลุผลในการจัดการเรียนการสอนตามจุดหมายปลายทางของหลักสูตร

3.5 การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจในการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน หรือนโยบายด้านการบริหารงานในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และครูใหญ่

5. ครูวิชาการ หมายถึง หัวหน้างานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้าสายในวงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3

6. ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในปีการศึกษา 2549

7. โรงเรียนเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคล ซึ่งผ่านการได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 21 โรงเรียน

8. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ปริมาณการรับสมัครนักเรียนของโรงเรียนโดยประมวลจากเกณฑ์ของสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2541, หน้า 3) ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

8.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 570 คน

8.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 571 - 1,140 คน

8.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,141 - 2,500 คน

9. อัตราส่วนครูต่อนักเรียน หมายถึง สถานศึกษามีสัดส่วนครูต่อนักเรียนตามเกณฑ์ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์การมหาชนกำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์การมหาชน, 2548, หน้า 35) คือ

9.1 ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 มีสัดส่วนระหว่าง 1 : 22 ถึง 1 : 28

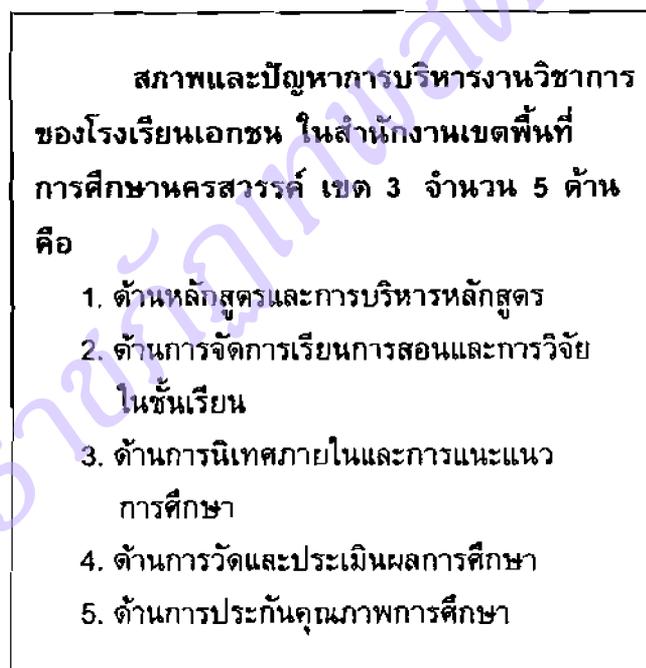
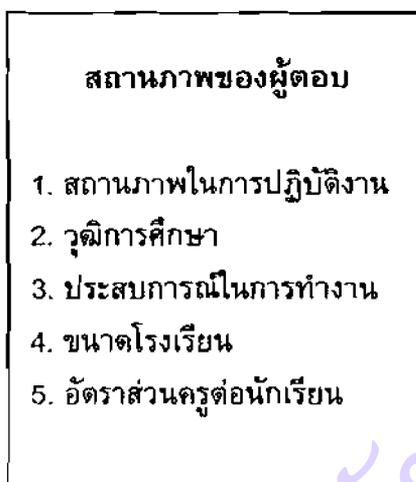
9.2 ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 มีสัดส่วนระหว่าง 1 : 18 ถึง 1 : 22

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิด (conceptual framework) ในการวิจัยครั้งนี้ ได้สังเคราะห์ขอบข่ายงานวิชาการตามที่สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ (รุจิรี ภูสาระ, และจันทร์ธานี สงวนนาม, 2545, หน้า 59) มาศึกษาสภาพและปัญหาบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ใน 5 ด้าน คือ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 3) การนิเทศภายในและการแนะแนวการศึกษา 4) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา และ 5) การประกันคุณภาพการศึกษา ดังภาพ 1

ตัวแปรอิสระ
(independent variables)

ตัวแปรตาม
(dependent variables)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามสภาพในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และอัตราส่วนครูต่อนักเรียน